

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. rugsėjo 13 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukaviniienės ir Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), susipažinusi su 2021 m. rugsėjo 1 d. paduotu atsakovės J. L. kasaciniu skundu dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. birželio 2 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u t a r t ė:

Atsakovė J. L. padavė kasacinį skundą dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. birželio 2 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės UAB „Bikuvos“ prekybą ieškinį atsakovams A. S., R. S. ir J. L., dalyvaujant trečiam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos, dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovė kasaciniame skunde nurodo, kad: 1) tiek pirmosios, tiek apeliacinės instancijų teismai akivaizdžiai neteisingai taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias restitucijos taikymo būdą (CK 6.146 straipsnis). Teismo sprendimas taikyti restituciją natūra neteisėtos statybos objektu esančio pastato (gyvenamojo namo) atžvilgiu, akivaizdžiai prieštarauja imperatyvioms teisės normoms bei viešajai tvarkai. Kadangi pastatas-tvartas nėra išlikęs, o 103 kv.m pastatas (gyvenamasis namas) yra pastatytas savavališkai iš naujo, o ne rekonstruojant seną, todėl restitucija į neišlikusį pastatą-tvartą nebuvo galima. Jei teismas nuspręstų, kad ginčo pastato (gyvenamojo namo) restitucija natūra negalima, tai ir ginčo žemės sklypo, ant kurio pastatytas savavališkos statybos statinys, restitucija natūra taip pat neturėtų būti taikoma, atsižvelgiant į CK 6.394 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą reglamentaviną; 2) pirmosios, tiek apeliacinės instancijų teismai pažeidė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodymų vertinimą, nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, kadangi, priimdami sprendimą dėl galimybės taikyti restituciją natūra, nepagrįstai vadovavosi išimtinai VI „Registrų centras“ duomenimis, pagal kuriuos visi pastatai, kurie buvo perleisti ginčo sandoriais, yra likę įregistruoti viešajame registre, nepakeitus jų paskirties bei nesant įteisintos rekonstrukcijos. Teisinė daiktinių teisių registracija jokių daiktinių teisių nesukuria, o atlieka teisių išviešinimo funkciją. Kadangi neišlikusių daiktų neįmanoma natūra sugrąžinti buvusiems savininkams, todėl teismai negalėjo taikyti restitucijos natūra; 3) teismai nepagrįstai kaip rašytinio įrodymo, patvirtinančio, kad buvo atlikta savavališka statyba ir kad statytoja buvo atsakovė J. L., nevertino civilinėje byloje Nr. e2-7128-762/2020 priimto sprendimo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl teisės normų netinkamo taikymo nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnyje, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytų reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukaviniene

